

לשמעון פרס הובטחה מישרת שר - והמשבר חלף

התכירה הכללית

הירושה. איש לא עירער על מעמדה כראש ממשלה. לגולדה לא איכפת מה יהיה את ריה, ומי יירש אותה. דאגתה היא, שלא תירשם בהיסטוריה כמי שבתקופתה חל פיי לוג נוסף והמדינה נכנסה למשבר. כשנכנסה לפני שבועיים לבדיקות בבית החולים בייילינסון, היתה גולדה תחת הרושם שהפילוג הוא בלתי-נמנע. היה זה אחרי שרשימת ממשיכי רפ"י של בן-גוריון ר' איסר הראל הודיעה על כוונתה לרוץ לבחרי רות. גולדה רתחה מכעס. היא ראתה בזה צעד מתוכנן של דיין לקראת פילוג. אותה שעה פנה משה דיין לזלמן ארן והבהיר לו שאין לו כל כוונה לפרוש מן העבודה. ארן, שהשתכנע מכנותו של דיין, היה המתוחך כינו לבין גולדה. כשיצאה גולדה מביתה החולים, היא הזמינה אליה את דיין לפגישה, קיבלה את הסבריו והשתכנעה כי אין פניו לפילוג. מרגע זה הוציאה גולדה את היוזמה לפעילות הפנים-מפלגתית מידי פינחס ספיר, נתנה הנחיות לסיום ה' משאומתן בין הצדדים במישורים האיר-גוני והמדיני.

★ ★ ★

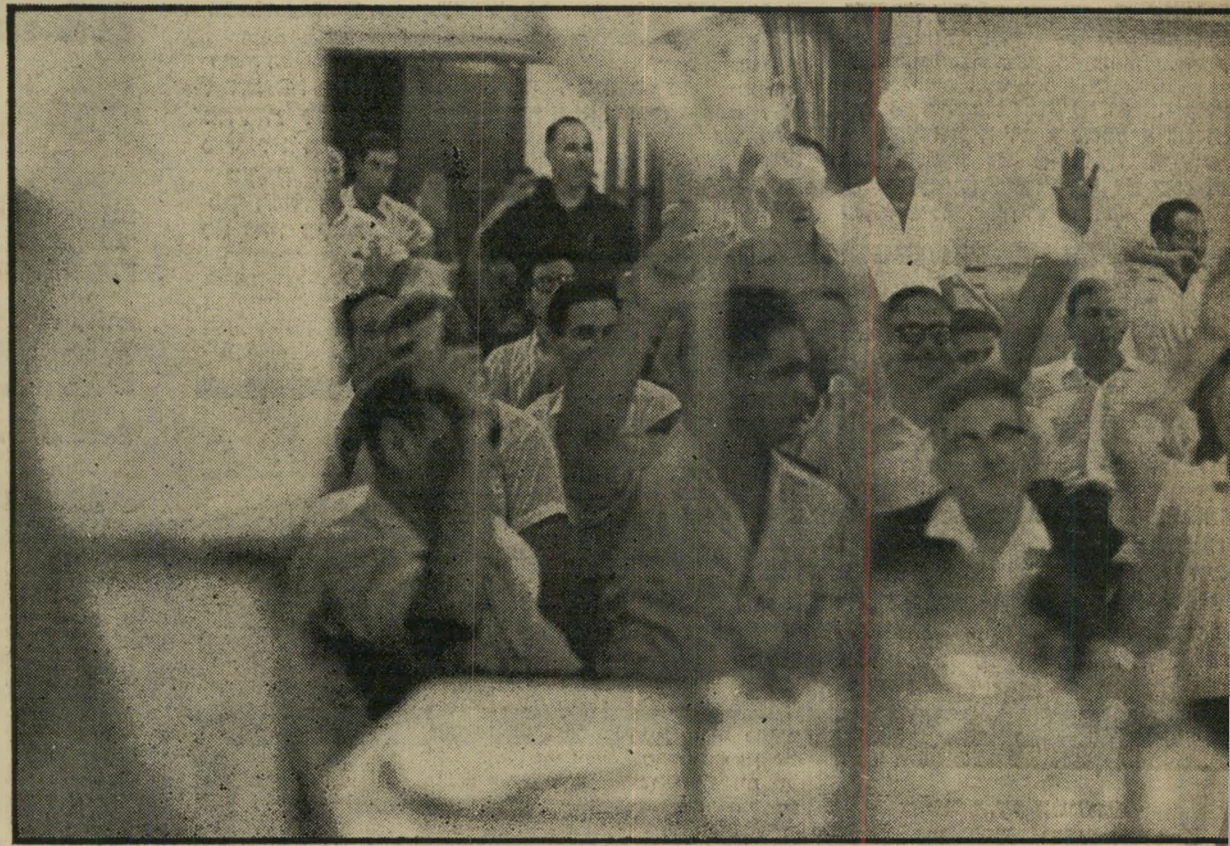
מוכרחים

לגמור איתם!

יא קראה אליה את שני המזכירים, ספיר וגבלר, הורתה להם לתת לאנשי רפ"י מה שהם רוצים במישור האירגוני. למרות התנגדותו של ספיר, הוא קיבל את הוראתה של גולדה ומילא אחריה.

ליום שישי האחרון נקבעה ישיבת הוועדה המדינית שנועדה לסכם את סעיפי המצע. משה דיין הופיע לפגישה זו כשכולו נופת צופים. הוא חייך אל כולם, התבדח, וכבש אותם בקסמו האישי. אפילו עם מאיר יערי נהג כעם יריד מימים-ימימה. דיין כירכר סביב גולדה וחלק לה מחמאות. כולם השי-תכנעו שהוא נגד פילוג.

אילו רצה, יכול היה פינחס ספיר לקומם את סניפי המפלגה נגד הסכם. אבל הפעם לא כונסו הסניפים כלל. איש לא שאל אותם. ספיר היה ליואלי וקיבל את הנחייתה של גולדה, שטענה: "המצב הביטחוני והכלכלי

הצבעה לחיסול רפ"י

תשבע בעד קבלת ההסכם עם צמרת העבודה, חברי מרכז רפ"י מצביעים בישיבתם שנועד למנוע פילוג.

כנראה לענייני מדע וטכנולוגיה או חינוך, לשמעון פרס. כאשר הופיעו שני אלה השבוע בפני חברי רפ"י ברפ"י לשעבר, המייצגים מפלגה זו במרכז העבודה, הם פרשו אפולטיגציה של מה שוב התימרו להציג את עצמם כמי שזאבקים על עקרונות, גיפנסו בהסכם ש' נחתם עם העבודה בסוף השבוע האחרון כ' הישג איר. "משאומתן זה אינו ניצחון של מפלגה", אמר שמעון פרס, אלא הישג של עירנות ציבורית הנושאת יתרונות. "אולם הניסוחים המעורפלים לא יכלו להעלים את האמת. מלבד אבטחת הגורל הפוליטי האישי של שניהם — הם לא השיגו, בעצם, שום דבר.

למעשה לא ויתר כמעט אף צד במשאומתן ולא הפסיד. פירוש כל סעיפי ההסכם ש' הושג הוא סטאטוס-קו, או שביטחונשק ב' מאבק על השלטון עד אחרי הסתלקותה של גולדה מכס ראש-הממשלה.

רפ"י השיגה בהסכם התחייבות לשריין עבור חבריה 9 מקומות ריאליים בכנסת ה' באה, תוך זכות לבחור את נציגיה בעצמה. אף אחד לא התכונן לשלול זכות זאת מ' רפ"י בעבר. היא השיגה דבר שהיה מוב' טח לה.

ההסכם שהושג בתחום המצע המדיני לא חידש אף הוא דבר. הוא היה רק הריפור לכיסאות שהובטחו קודם לכן. נציגי רפ"י השיגו בנושא זה דברים שהיו מוסכמים על כולם בצמרת העבודה, ושלא היו עליהם כמעט חילוקי דעות מלבד הבדלים של ג' שה גויסו. שכן ממפ"ם ועד חרות, ולא רק בעבודה, מוסכם על כולם לבצע ספירה בלתי מוכרז של השטחים המוחזקים. גם ההתנחלות בשטחים אלה מוסכמת על כולם. ההבדל הוא רק שרפ"י דורשת התנחלות ר' אנשי מפ"ם הם אשר יצטרכו לבצע אותה הלכה למעשה.

המצע שהוסכם עליו אינו מתייב אף אחד, שכן איש אינו מתייחס למצעים ב' רצינית ואינו בא לתבוע את קיומם לאחר הבחירות. אבל בינתיים נגרם נזק מדיני

למזל "תמורה" יש בשפה העברית שתי משמעויות: האחת היא שינוי, ו' השנייה היא תשלום.

מאז נוסדה, היתה סיסמתה של רפ"י: "פנינו לתמורה". רבבות חברי רפ"י זארה דיה סברו כי הכוונה היא לשינוי. השבוע הסתבר להם כי מנהיגיהם מייחסים למילה זאת את המשמעות השנייה, וכי פניהם היו לתשלום ולא לשינוי.

בתום מאבק תכנוני בתוך מפלגת העבודה, שהטיל צילו על כל החיים הפוליטיים במדינה במשך חודשים רבים והחזיק במתח את אורחי המדינה, הוסר סוף סוף איום הפילוג במפלגת העבודה. משה דיין ושמעון פרס מכרו את רפ"י לעבודה במחיר, שהוא זול בהרבה ממה שהצמרת הוותיקה של העבודה האמינה בעצמה שתצטרך לשלם — כיסא של שר לשמעון פרס בממשלה הבאה, ש' תקום אחרי הבחירות לכנסת השביעית והב' טחת תיקי-הביטחון למשה דיין.

★ ★ ★

המצע המדיני

ריפור לכיסאות

חודשים רבים שיחק משה דיין מיש' חק ציני בחבריו, באוהדיו ובציבור. כל' פי חוץ הציג את מאבקו במפלגות כעניין של עקרונות שאינו מוכן להתפשר עליהם, יצר את הרושם שבינו לבין מתנגדיו פער' רה תהום בתפיסה הביטחונית, שלא ניתן לגשר עליה בשום צורה.

השבוע יצא המרצע מן השק. התגלה כי מלחמתם של דיין ופרס לא היתה כלל עניין של עקרונות, אלא מלחמה של כיסאות. הם השתמשו בנושק האיום-בפילוג כדי לסחוט ממפלגת העבודה עמדות והתחייבויות שנגעו בעיקר לאבטחת העתיד הפוליטי של שניהם: הבטחת משרת שר-הביטחון למשה דיין ע' ט בממשלה הבאה, והבטחת תיק של שר,

עצום למדינת ישראל בעקבות פירסום ה' הסכם על המצע בחו"ל. כל מערכות ההסכ' רה של מדינת ישראל התמוטטו בגלל ויכוחי סרק תיאורטיים על הגבולות העתידיים של מדינת-ישראל.

תגובות ראשונות על-כך הגיעו לאחרונה משגרירות ישראל ברחבי העולם. היה נדמה כי אנשי ההסכרה שלנו הרימו את הידיים.

★ ★ ★

ירושה

מזהירה

וגמא בולגרת נוספת להעדר כל הי' נ' שגים בהסכם שהושג, היא ההבטחה לתת לרפ"י נציג בהנהלת הסוכנות. כיום יש כבר לרפ"י נציג בהנהלת הסוכנות — מורליה בראון, המחזיק בתיק החינוך. כמו כן נציגה, אהוד אבריאלי, הוא יושב-ראש ה' ועד-הפועל הציוני. ההסכם הוא לפיכך רק אישור של המצב הקיים.

כל שאר תביעותיהם הממשיות של נציגי רפ"י נדחו או לא התקבלו. לא היה דבר שרפ"י קיבלה אותו, שלא יכלה לקבלו ל' מעשה לפני שניפופה בחרב הפילוג.

אם כן, מה אירע? מה קרה שאיפשר את קבלת הסכם השבוע? למעשה אירעו שני דברים בעת ובעונה אחת. היו אלה סיכומי חשבון-הנפש אצל גולדה מאיר מצד אחד ואצל משה דיין מצד שני.

השיקול המכריע היה זה של גולדה מאיר, שנטלה את היוזמה ליריה והתליטה להכריע לכאן או לכאן. גולדה עשתה את החשבון כיצד תראה ההיסטוריה בעתיד את תקופת כהונתה כראש-ממשלה.

היא קיבלה מלוי אשכול ירושה מזהירה: ממשלת ליכוד לאומי, מינה בגבולות שלא היו לה אף פעם, מפלגה מאוחדת בעלת רוב מוחלט כמעט. היא הבחינה שמהות ה' מיסוד הפנמי במפלגה הנשאל רמזעם נעל

המתנצלים

תבעה של התנצ' לוח ונסיון להגן על עצמם בפניהם של משה דיין ושמעון פרס, שנאלצו להסביר לחבריהם ברפ"י פניו פלגני לנציגו